

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szombat 1914. február 28.

47. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. I. em.
Nyomda telefonszáma 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Tengeri hajózásunkról.

—o—

Nemrégem megemlékeztünk arról a nagyfontosságú új törvényről, mely hivatva lesz tengerhajózásunkat nagy mértékben fejleszteni. De nem lesz érdektelen tengerhajózásunknak állapotával foglalkozni abból az alkalomból, hogy a miniszterelnök előterjesztette az 1912. év közállapotairól és statisztikájáról a hivatalos adatokat.

Eszerint a magyar kereskedelmi tengerészet hajóállománya 1912-ben szám szerint ugyan az előző évi 446-ról 533-ra emelkedett, azonban mivel az új beszerzések túlnyomórészt bárkára, kisparthajózási hajókra, stb. szorítottak, a hajók tonnatartalma alig hatezer tonnával: 139.289 tonnára emelkedett, ami alig több, mint egynegyedrésze az 1911. évi gyarapodásnak. A gőzösök száma 1912-ben mindössze 133 volt. Az újonnan beszerzett hajók közül kettő volt Nagy-Britanniában épített hosszújárata nagy gőzhajó és pedig az Orient r.-t. által vásárolt 3445 tonnás Burma s a Magyar-Horvát szabadhajózási r.-t. által beszerzett 2766 tonnás Zvir. Három kisebb — 400 tonnán aluli — gőzöst szerzett be a Magyar-Horvát tengerhaj. r.-t., továbbá a magántársaságok is vásároltak néhány kisebb — részben használt — hajót. A hajóállományból törölt nyolc járműből kettő volt hosszújárata hajó és pedig az 1604 tonnás Recina és a 757 tonnás Tenger. A hosszújárata gőzhajók száma 1912-ben változatlanul 68 maradt, míg

a nagypartjárata hajók száma egygyel: 3-ra, a kispartjárataké pedig négygyel: 62-re emelkedett. A hosszújárata gőzhajók kivétel nélkül, a kispartjárata hajók pedig közel ötödrészben angol hajóműhelyekben épültek. A kispartjárata hajóknak több mint fele osztrák műhelyekben készült; belföldről mindössze három kispartjárata hajó származik. Gőzhajóállományunk általában kisebb hajókból áll; a négyezer tonnát egy sem haladja meg, háromezer tonnán fölül is csak két hajónk van s 36 hajó egyenként alul marad a száz tonnán. Gőzhajóink túlnyomórésze újabb építésű; 1901 óta épült a gőzösöknek körülbelül fele, s az utolsó hat évben mintegy negyedrésze. A vitorlások száma 1911-hez képest 62-vel szaporodott, de ez a gyarapodás szinte kizárólag a halász- s a számozott és élelmezési bárkákra esik, amelyek a vitorlásállománynak több mint háromnegyedét teszik.

Fiume és a magyar-horvát tengerpart kikötőinek hajóforgalma 1912-ben a hajók számát tekintve erősen csökkent, ellenben tonnatartalom szerint emelkedett. Volt ugyanis

	A hajók száma	
	1911-ben	1912-ben
Az érkezésnél	37.250	33.771
Az indulásnál	37.210	33.779
	A tonnatartalom	
	1911-ben	1912-ben
millió tonnákban		
	4.66	4.71
	4.65	4.73

Hajóforgalmunk csökkenésének azon-

ban nagyobb jelentőséget nem kell tulajdonítanunk, mert a hajószámában jelenkező hanyatlásnak körülbelül felelőre a Magyar-Horvát tengerhaj. r.-t., a Horvát tengerhajózási r.-t. s az Osztrák-horvát gőzhajózási r.-t.-nak tisztán személyszállító járataira (Fiume—Abbazia, Fiume—Cirkvenica stb.), másik fele pedig túlnyomólag azokra a személy- és áruszállító járatokra esik, amelyek Fiume s a magyar-horvát tengerpart kikötői között közlekednek. A hajók túlnyomólag magyar és osztrák kikötőkből érkeztek, illetőleg oda indultak; az Ausztrián és Magyarországon kívüli kikötőkből érkező, illetőleg oda elindult hajók a hajóforgalomnak számszerint alig tizedrészét, tonnatartalom szerint azonban az összes hajók tonnatartalmának több mint negyzedét tették. A vitorlások részesedése hajóforgalmunkban változatlanul jelentéktelen. Az érkezésnél 2142 vitorlás szerepel 94 ezer tonnatartalommal; majdnem ugyanennyivel találkozunk az indulásnál is. Hasonlóképpen kisebb szerepet játszanak hajóforgalmunkban azok a hajók, amelyek rakomány nélkül, vagyis kereskedelmi művelet végzése nélkül érkeztek vagy indultak. Ilyen hajó 2687 érkezett 490 ezer tonna tonnatartalommal és 927 indult el 366 ezer tonna tonnatartalommal.

Kikötőink hajóforgalmában Fiume részesedése emelkedést mutat; ide érkezett és innen indult el az összes hajóknak közel fele (48.9%), tonnatartalom szerint pedig több mint kétharmada (67.6%). A többi kikötőben, amelyek közül Cirkvenica, Portoré, No-

„A Tengerpart” tárcája.

Karnevál utolsó hajnalán.

*Szép kicsi maszkám, elmúlt a sok bál.
Az élet ismét fakó lesz és sivár.
Gyorsan szálltak el a hangos dávidók
És csak bus emléknék maradt néhány csók.*

*Karcsú derekad lágyan ölelve át,
Átláncoltunk sok-sok lázas éjszakát,
A kopott szerszámom ócska hurjain
Vidáman zengtek esábitó dalaim.*

*Oly szép volt az élet! — Sohase hittem,
Hogy szerelmünk ily gyorsan véget érjen...
De lehull a maszk, mely a gond-redőt fedé
S holnap egy groteszk arc bámul feléd.*

*Már fülemben cseng a gonykacaj hangja,
Már látom magam végkép megalázva,
Már érzem a nagy tragikomédiát,
Mely elnémitja a szerelmes áriát.*

SÜRGÖNY!!
Grand Cafe Borsa - Fiume.

Páris, 1914. február 25. Szombat este kezdem hangversenym a Borsa-kávéházban
Bonyhádi Jónás Laci.

*De minek e vad kacajszívás átka?
Maradjon el eme régzet-találka!
Gondold, hogy csak vidám flirt volt az egész
És — hogy csak a játék volt kissé merész!*

Politzer Sándor.

—o—

A bosszu.

Mme de Veullest már egy pár hét óta nyugtalanította az a bizalmas viszony, a mely férje és Jeanne la Cienne közt szövődött.

Talán sok, ha azt mondjuk, hogy nyugtalanított. M. de Veulles negyvenöt éves volt, a szakálla már szürkült s kissé fáradt arca nem tudta mindig elrejteni felesége előtt, hogy más kegyekben keres néha szórakozást; az e fajta fölfedezés hát nem is okozott neki olyan keserűséget, mint a legelső gyanu okozott.

De volt-e hát oka nyugtalanításra? Hiszen ez a haszonkatesztendő kis hölgy,

akármilyen feltűnő volt is szőke hajával és testhez álló szoknyájával, alapjában véve képtelen volt minden rosszra; mindent elkövetett, hogy érdekes leány hírébe keverje magát, de ezzel meg is elégedett. Mme de Veulles mindig anyának látta őket, mint legutóbb egy estén; egymás mellett ültek, férje jóízűen, kicsit talán meg is lepődve és sok anyai jóindulattal; a leány kivágott ruhában s olyan tágrányított, vakmerő szemekkel, hogy az már igazán ártatlanság volt inkább. Nem, nincs a dologban semmi komolyság. Mme de Veulles nem tudta megállani, hogy el ne mosolyodjék.

Fölállott s pár lépést tett a kis szalóban, amely a férje dohányzója volt s benne állott mosztala is, amelyen levelezését szokta elintézni; emél az asztalnál ő maga is nem egyszer szokott írni; leült az asztalhoz és egy tájkörben meglátta magát; elmézte szőke haját s csinosnak találta magát; igazán csinosnak; harmindkét éves volt, arcán még egy ránc sem jelentkezett, sem hajában egy ősz szál; elmosolyodott — férje nem volt

ABBAZIA, SÜDSTRAND:

Hotel villa Austria Szeffert Penzió

Elsőrendű családi otthon, a központban,
— újonnan átépítve és berendezve. —

Kívánatra prospektus.

VILLA ZAWOJSKI ABBAZIA

Elsőrendű szálloda, penzióval vagy anélkül.

— Lakoszobák fürdővel. — Olesó árak. —

Prospektus küldetik.

vi és Selee mutat legnagyobb forgalmat, majdnem kizárólag csak a Magyar-Horvát tengerhaj. r.-t.-nak s a Horvát tengerhaj. r.-t.-nak a parthajózásban közlekedő hajói fordulnak meg. Ez a forgalom tengeri kereskedelmünk szempontjából jelentéktelen s ezért a következőkben csak Fiume hajóforgalmával foglalkozunk részletesebben. A legutóbbi két évi főbb adatok Fiuméra vonatkozólag a következők:

Erkezés

Év	tisztán személyszállító járatok	egyéb gőzhajó járatok	vitorlások	összesen
a) hajók száma				
1911-ben	8624	7360	1743	17.227
1912-ben	7274	7493	1746	16.513
b) hajók tonnatartalma				
1911-ben	644.902	2.278.303	76.181	2.999.386
1912-ben	619.959	2.484.594	80.071	3.184.624

Indulás

Év	tisztán személyszállító járatok	egyéb gőzhajó járatok	vitorlások	összesen
a) hajók száma				
1911-ben	8624	7331	1729	17.684
1912-ben	7274	7593	1743	16.520
b) hajók tonnatartalma				
1911-ben	644.902	2.268.729	73.001	2.986.632
1912-ben	619.959	2.497.584	81.111	3.198.654

A hajók számában mutatkozó esőket kizárólag a tisztán személyszállító járatok megespannása okozta, mert az egyéb gőzhajójáratok és vitorlások száma inkább emelkedett. A Fiumében megfordult hajóknak — a tisztán személyszállítóhajókat most bele nem értve — körülbelül hattizedrésze, de tonnatartalom szerint csak körülbelül 17 százaléka azokra a hajókra esett, amelyek a szomszédos forgalomban közlekednek és Fiumének a magyar-horvát tengerpart kikötőivel, továbbá az isztriai kikötőkkel (Póláig bezárólag), ezenkívül Cherso, Neglia, Lussin, Pago és Arbe szigetekkel való forgalmát közvetítik. A magyar-horvát tengerpart kikötőire e forgalomból a hajók számának körülbelül 43 százaléka esett, míg a nagyobb rész az osztrák kikötőkkel bonyolódott le. Legnagyobb szerepük van e forgalomban a Magyar-Horvát r.-t. hajóinak, amelyek a szomszédos forgalomban Fiuméba érkezt hajóknak majdnem háromnegyedrészét tették; a hátralevő rész egyéb belföl-

di és osztrák, esekélyrészt olasz vitorlás vállalatok hajói között oszlott meg. A távolsági forgalomban, vagyis a magyar és a közelebbi osztrák kikötőkön kívüli kikötőkből Fiuméba 3749 hajó érkezett 2.13 millió tonnatartalommal; ebből 1261 vitorlás volt 64 ezer tonnatartalommal. Az indulásnál majdnem megegyező adatokkal találkozunk, s minthogy a kétféle adatok általában többé-kevésbé megegyeznek, a következőkben csak az érkezési adatokat ismertetjük. A távolsági forgalomban érkezett hajóknak kevés híján fele (1832) magyar vállalatoké volt; a legtöbb hajója (1409) a Magyar-Horvát r.-t.-nak érkezett, tulnyomólag osztrák és olasz kikötőkből. Nagyobb szerepük van az Adria r.-t. hajóinak; e vállalatnak a 39 német, a 63 angol és az 1 svéd bérelt hajóval együtt 335 gőzöse érkezett főleg Nagy-Britanniából, Franciaországból és Spanyolországból. Az egyéb magyar társaságok közül a Keleti r.-t.-nak 16, az Orient-nek 8, az Atlantica-nak 7 hajója érkezett a kikötőbe. Szám szerint második helyen az olasz társaságoknak kevés kivétellel olasz kikötőkből érkező hajói (1005) állanak, amelyek közül azonban 761 esett az alig 43 ezer tonnatartalmat képviselő vitorlásokra. Tonnatartalom szerint sokkal nagyobb jelentőségű az osztrák vállalatok forgalma. A kikötőbe 813 osztrák hajó érkezett 693 ezer tonnatartalommal, leginkább török, indiai, japán és osztrák kikötőkből. Az osztrák Lloydnak 172 gőzöse kereste fel a kikötőt és ezek tonnatartalma 391 ezer tonna volt. A többi osztrák társaság közül az Austro-Americana-nak 70 — ebből 35 bérelt —, a Jadran-nak 45 gőzöse érkezett a kikötőbe. Az Austro-Americana hajói főleg osztrák, azután észak-amerikai és argentinai kikötőkből érkeztek. Jelentékeny az osztrák vitorlások száma: 460, amelyek tulnyomórészt osztrák kikötőkből indultak. Az angol vállalatok hajói közül — az Adria által bérelt angol gőzöskéket figyelmen kívül hagyva — 56 jutott a fiumei kikötőbe, amelyek közül 25 a Cunard-Line által teljesített kivándorlási járatokban érkezett. Egyéb államok hajói esekély számban keresték fel a kikötőt; számuk 43 s ezek közül 10 vitorlás volt.

lepte meg férjét a kis szalómban.

— Ide tettem — magyarázta férje — ide tettem új metszeteimet... metszeteiket... nagyon szerettem őket... Nem találom. Csak nem lopták el?

Este együtt mentek ebédre s a kocsin Mme Veulles egyszerre elmosolyodott.

— Mit mosolyog? — kérdezte de Veulles.

— Nem tartozik magára — felelt a feleség és jókedvűen koppintott legyezőjével a férje kezére.

Az asztalnál Mme de Veulles éppen szemben ült a feleségével. Ebéd végén, mivel meleg volt, Mme de Veulles elővette a legyezőjét. Szép elefántesont legyező volt s lapjai közül levelei látszóttak ki.

— Oh! — kiáltott szomszédja — milyen legyezője van? Mutassa csak.

— Semmi — mondta Mme de Veulles — csak egy pár érdekes levelet rejtettem közé. Olyan képzelt levelek. A mdl. le Bienne szerelmes levelei a férjemhez. Olvassa csak el.

— Mutassa! Mutassa!

A legyező körbejárt a levelekkel, mindenki gratulált Mme de Veullesnek, aki nem tudta, mit csináljon. Mme de Veulles éppen úgy mosolygott, mint a kocsiban. Mme de Veulles nem érzett haragot iránta, sőt amint az első zavarból kimenekült, odament hozzá és megököltta.

— Esküszöm, hogy nem lesz ezután hibébb férj nálam — sugta a felesége fülébe.

Paul Acker.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében lévő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljára a susáki hiddal szemben lévő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántolgyár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica“ cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

AZ URNAK ELŐTT.

Egy nap választ el bennünket a községi választásoktól. Holnap fog eldőlni a város további vezetésének sorsa, ami indokoltá teszi azt az érdeklődést, melyvel a közönség a holnapi eseményeket várja. Ez azonban nem vonatkozik a magyarságra, amely közbönszen nézi az egész választást és az urnáktól teljesen távol tartja magát.

Az események rohanva követik egymást. A jelöltek névsorának nyilvánosságra hozatalakor előrelátható volt, hogy a Lega Autonoma nem fog beleegyezni abba, hogy nekik a Zanella-párt csak nyolc helyet juttat. A két párt tegnap csakugyan lejtba kapott. Erről a Lega ezzel a diplomatikusan proklamációval értesíti a választókat:

A Lega Autonoma az előzőleg hozott határozatokat követve, közli, hogy teljesen átengedi az Autonóm-pártnak Fiume jogainak és olaszságának védelmét.

Hogy pedig ne zavarja a polgárság békéjét, nem javasol egyetlen jelöltet sem a küszöbön álló városi választásokhoz.

Ez magyarul azt jelenti, hogy a komolyabb Lega sem kíván együtt haladni a Zanellista turbulens elemmel. A tér tehát teljesen szabad. A Zanella-párt kovácsolja a vasat úgy, amint neki tetszik.

A Voce mai számának elején felhívást intéz a város autonómpárti szavazóihoz és közli az autonómpárt jelöltjeinek, valamint a volt Lega Autonoma nyolc tagjának nevét azzal, hogy a polgárság tömött sorokban siessen a szavazáshoz.

Az autonómpárt jelöltjei a következők: Baccich Lajos dr. fogorvos, Bellen András

ügyvéd, Blasich Mario dr. tisztifőorvos, Bruss Hermann kereskedő, Corossacz Gilbert Ferenc bankár és kereskedő, Capudi Romuald kereskedő, Depoli Attilio városi reálgimnáziumi tanár, Derencin Félix tisztviselő, Descovich Romuald dr. orvos, Duimich János birtokos és kereskedő, Duimich Lajos tisztviselő, Dumicich Ferenc iparos, Dumicich Mátyás birtokos, De Emili József kereskedelmi ügynök, Gerbaz Lajos birtokos, Gotthardi Adolf kereskedelmi kamarai titkár, Grossich Antal dr. orvos, Hodnig Armand hírlapíró, Holtzabeck Márk, a Banca Cooperativa igazgatója, Klein Antal Dávid az Adria hajóstársaság igazgatója, Krieger Ignác kereskedő, Mahla János tanító, Marot, Lajos kereskedő, Martich Angyal kereskedő, Mikocz Miksa hajóskapitány, Milcovich Ignác, a Banco Operaio titkára, Pázmány Jenő dr. ügyvéd, Pascucci Sándor tisztviselő, Penso Natál kereskedő, Pozder Antal dr. orvos, Rudan Dino dr. ügyvéd, Rumén József hajóskapitány, Schittar János kereskedő, Szimiczek Lajos órás, Stiglich János dr. törvényszéki jegyző, Stupicich Péter a munkásbiztosító pénztár igazgatója, Sucich Iginio tisztviselő, Tich József birtokos, Werk Ágost könyvkötő, Zanella Rikárd lapszerkesztő, Zanier Ferenc vállalkozó.

A Lega volt tagjai közül az autonóm-párti listába felvették a következőket: Adelsfeld-Friedrich Antal dr., Meynier J. Károly, Mini Ariosto, Mehovich Mario, Prodam János, Rumatz Márián, Terzi Vince és ifj. Vio Antal dr.

Az alközségek jelöltjei: Superina András (Jacich), Superina Antal, Kucich Linusz, Blecich Lajos, Frezza Péter és Host M. József.

A Voce a Lega tagjainak jelöléséről írva, elmondja, hogy azért tartja a nyolc ember jelenlétét a rappresentanzában szükségesnek, hogy az autonóm-párti többségnek meg legyen a törvényes ellenzéke.

Az autonóm-párt és a Lega összeveszésének két oka van. Az első, hogy Zanellák nem fogadták el a Lega jelöltjeit annak dacára, hogy a tárgyalások elején az volt a megállapodás, hogy minden személyi tekinteteket félre tesznek, mert csak így bírnak együtt működni. Zanella ennek dacára kifogásolta a Lega egyes jelöltjeit és önkényesen törölt a listából.

A második ok az, hogy az autonóm-párti gyűlésén nemcsak Zanella beszélt lekiécsinylőleg a Legáról, hanem a közönség sorából is sértő közbeszólások hallatszottak. A gyűlés befejeztével is együtt maradt még a közönség és a Legistákat rühes kutyáknak nevezte. Ezt siettek visszamondani a Legistáknak, akik ezek után természetesen semmi kedvet sem éreznek az együttműködésnek.

—o—

Adomány a Diákasztalnak. Havas Sándor máv. főtisztviselő 20 koronát adományozott a Fiumében felállítandó diákasztal javára. Az összegért ezután is hálás köszönetet mond a Fiumei Diákasztalgyűlés elnöksége.

Szabad Liceum. Ma, pénteken d. u. fél 7 órakor Tomor Ernő dr., a József kir. főherceg szanatórium főorvosa a „fürdésről, fürdőkről” címen, vetített képek kíséretében tart felolvasást a fiumei Szabad Liceumban. Holnap, szombaton pedig ugyan-ésk fél 7 órakor a Fiumei Szabad Liceum számára beszerzendő Kinematográf-készülék bemutatásával kapcsolatosan dr. Hevesi

Andor és Vajda Ernő „Mozi” című darabja kerül előadásra számos mozgófénykép kíséretében.

A Carpathia érkezése. A Cunard-hajóstársaság Carpathia gőzöse ma délután érkezik meg kikötőnkbe.

Francia előadás. Dr. Gil párisi orvos tegnap este a Deák-szálloda nagytermében, kisszámú, de válogatott intelligens közönség jelenlétében francia nyelvű előadást tartott. Elmondotta, hogy a Páris felkereső élvívó idegenek rosszul ítélik meg e világváros lakosságát, mert csak egyoldalulag, a léha oldaláról ismerik meg. Igaz ugyan, hogy a párisi vig és első pillanatra könnyelműnek látszik, de e sikamlós mázpolitúra alatt szolid anyag van: a párisi dolgos, számító, családis, és a legjobb polgári elem. Esetelte azután az egyes párisi típusokat, végül néhány, a párisi életéről szóló verset szavalt el. A hallgatóság soraiban ott voltak Kankovszky Ferenc és Egan Lajos min. tanácsosok, a fiumei konzulok legtöbbször, elegáns hölgyközönség, kik mind élénk figyelemmel kísérték az előadást és a szimpatikus előadó szellemességeit odaadó figyelemmel honorálták. Dr. Gil valószínűleg holnap megismétli előadását az abbáziai kaszinóban.

Új kikötő a magyar-dalmát forgalomban. A Fiumén át lebonyolított magyar tengerentúli forgalomban március 1-től fogva új dalmát kikötő fog szerepelni, amelyen mindazok a kedvezések alkalmazást fognak nyerni, amelyek az adriai tenger mentén fekvő dalmát kikötőkre már eddig fennállottak. A kikötő Vrbovska, amely Lesina-szigetén fekszik és amely a napokban be fog kapcsolódni az Ungaro-Croata rendszeres járataiba. Az idevonatkozó hirdetményt most tette közzé a Máv. igazgatósága a részes szállítási vállalatok nevében is és egyben megjegyzi, hogy amennyiben esetleges hajózási akadályok meggátolnák a Vrbovska kikötőjében való kihajózást, úgy az árut a szomszédos, ugyancsak Lesina-szigeten fekvő Gelse állomáson fogják kirakni.

Öngyilkossági kísérlet a kávéházban. Az Imperial-kávéházban napok óta feltűnt különös viselkedésével egy 20 év körüli fiatalember. Gyakran gesztikulált, amivel természetesen magára vont a többi vendég figyelmét. Amikor észrevette, hogy valaki nézi, felugrott székről s kérdőre vonta az illetőt. Ezek a gyakori incidensek szerencsére simán végződtek, mert senki sem akart az abnormalis viselkedésű fiatalemberrel kikezdeni. Tegnap este fél kilenc órakor az ifjú zselészt vett elő, felgyűrte kabátujját s több helyen átvágta bal kezén az ütőereket. Tettét rögtön észrevették s a mentőket hívták, akik beszállították a kórházba. Minthogy a vérzést hamar elállították, állapota nem súlyos. Hajek Ferencnek hívják, 19 éves, Újvidékről való s azt mondta, hogy reménytelen szerelem miatt akart megválni életétől. Hajeket megfigyelés alatt fogják tartani.

A jószívű emberekhez. A Toretta 14. számú házban lakik Kornfekt Ádámné. A szegény asszony leirhatatlan nyomorban küzd. Férje 3 héttel ezelőtt tüdővészben meghalt, itt hagyta az asszonyt két éves beteg gyermekével együtt. Kornfektné 3 hét óta nem evett meleg ételt, a butorait egyenként eladta, hogy gyermekének a gyógyszer beszerezhesse. Ma már a pusztán földön hál. A szerencsétlen asszony a könyörületes-szívű emberekhez fordul és egy kis segélyért, adományért könyörög, hogy a maga és gyermeke életét megmenthesse. A ki nélkülözhető filléreit a nyomorgó család-

nak akarja juttatni, küldje el adományát vagy a fent megadott címre, vagy hozzánk. A beérkező adományokat nyomban továbbítjuk a szegény Kornfektnének.

A központi választmány ülése. A városi tanács ma meghívót küldött szét a központi választmány tagjaihoz, akiket március 4-ére értekezletre hív meg a városháza kistermébe. Az értekezlet az 1915-re összeállítandó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékét szerkesztő albizottságot választja meg.

Bemutakozó esendőrönök. Ma délután a fiumei rendőrségen bemutatkozó látogatást tett Milosavljevich Milán esendőr-százados, a susáki esendőrkerületnek most kinevezett parancsnoka.

Az Adria részvényeinek áremelkedése. Tudvalevő, hogy a hajózási vállalatok ismeretes kormányserződéseiről rövidesen végleges tárgyalás alá kerülnek a képviselőházban és ezután a főrendiház is gyorsan elintézi ezeket, úgy hogy mi sem gátozja, hogy a javaslatok rövidesen törvényerőre emelkedjenek. A szerződések — amint tudjuk — igen előnyösek a vállalatokra és így érthető, hogy tözsdén fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg a hajózási vállalatok részvényei iránt. Különösen az Adria tengerhajózási részvénytársaság részvényeit vásárolják. E részvények árfolyama napok óta emelkedik is. Tegnap is hét koronával javult és 585.— koronán záródott.

Vallott a gyilkos anya. A tegnapelőtt feltalált gyermekholttest és a kék köntény felismerése folytán újabbán vállatára fogott Jankovics Anna eselődleány ma végre teljesen beismerő vallomást tett. Elmondotta a bűnös nő, hogy gyermeke igenis élve született, de ő szegényben nem akart még szülésznőt sem magához hivatni. Így történt, hogy újszülöttjét letette egy rakás piszkos ruha közé, ahol megfulladt. A kis holttestet hevenyészve elásta a szolgálati helyéhez közel eső udvaron. A szülés utókövetkezményei oly súlyosan mutatkoztak, hogy kórházba kellett kerülnie, ahol hamarosan kiderült, hogy mit követett el. A leányt eme beismerő vallomása után átszállították az ügyészség fogházába.

Ismeretlen tettesek. Ismeretlen tettesek tegnap éjjel behatoltak Kocian Joze finnek a susáki Boulevardon levő üzletébe, honnan igen sok tojást, süteményt és narancsot vittek el. Érdekes, hogy az ajtót a tulajdonosnő reggel zárva találta s a záron feszítés nyomai nem voltak láthatók. Valószínű, hogy valaki kulesmáslatot készített s így könnyen be tudott hatolni az üzletbe.

A csukamájofaj hátrányai a Scott-féle emulsióban meg vannak szüntetve.

Dacára annak, hogy a közönséges halolaj kiváló erősítőszert, használatát több oknál fogva nem lehet igénybe venni. A legtöbben úgy felnőttek, mint gyermekek gyakran nemcsak jogosult ellenszenvet éreznek a halolaj ize iránt, hanem gyakran nehéz megemészthetősége folytán nem bírja el gyomruk. Egész másként áll a dolog a Scott-féle halolaj-emulsióval. Ugyanis az ezen szerben foglalt halolaj apró cseppekben van szétosztva, már szinte előre megemésztve, úgy hogy az emésztő szervek ezen munkától megvannak kímélve és úgy a halolaj, mint a többi erősítő alkatrész könnyű szerrel szívódik fel a vérbe.

Hálás után, elerőtlenedésnél, nehéz fogzásnál a lábadozás idején, gyenge csontalkatú gyermekeknek, étvágytalanságnál és ehhez hasonló esetekben az évtizedek óta bevált Scott-féle emulsió kitűnő szolgálatot tesz.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bérlevelet küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére. Wien VII, akkor egy gyógytár utján próbaadagot küldünk.

— **Felülfizetések a gimnáziumi bálon.** Tegnap számunkban a következő hibák csuszta be a közölt kimutatásba: a Belovich Marino és Nádory István között levők 12 koronát fizettek; ezenkívül Mozog István 10 koronával, Sepich Pál 11 koronával és N. N. 2 koronával járult a kimutatott összeghez.

— **Keresik a pokolgép küldőit.** A fiúmei rendőrség távirati megkeresést kapott a budapesti főkapitányságtól, hogy bizonyos nyomok szerint a debreceni bombamerénylet tettesei esetleg Fiume felé vehették útjukat. A fiúmei rendőrség persze megette a kellő intézkedéseket.

— **Kiszurta a szemét.** Babich Tamás 4 éves fiúcska tegnap kést talált, amelylyel játszadozni kezdett. Játszadozás közben oly szerencsétlenül emelte arcához a kést, hogy ennek hegye egyik szemébe hatolt. Beszálították a kórházba, ahol a szemészeti osztályon helyezték el. Az orvosok szerint elveszti szemévilágát.

— **A kikötőből.** Febr. 27. Érkezett: Kavak német gőzös Hamburgból, 1532 bál parafával, 300 bál tengerifüvel, 1000 láda cukorral, 200 hordó sziksoval, 40 hordó olajjal, 600 hordó és 30 tonna vegyes áruval. Emma osztrák gőzös Triesztből, üresen.

Indult: Barletta olasz gőzös Barba, 240 tonna cukorral, 240 zsák cukorral, 70 zsák babbal, 10 tonna fával, 20 hordó olajjal és 800 láda vegyes áruval; Báró Kémény magyar gőzös Glasgowba, 850 tonna fával, 320 tonna babbal, 120 tonna áruval, 150 tonna fakivonattal, 70 tonna liszttel és 80 tonna cukorral.

— **A villamos tröszt és a Máv. villamos vasutjai.** Megirtuk annak idején, hogy a Máv. a legközelebb kísérleteket fog tenni a villamos vontatás rendszerével és hogy előszörban a fiúmei vonal egy részletén, a piski—petrozsényi és ruttká—salgótarjáni vonalakon fogja a villamos nagyvasutak előnyeit és hátrányait kipróbálni. Mint most értesülünk a fiúmei vonal próbáját elejtették, mert a terv a Karszt nagy vízhiánya miatt kivihetetlen.

— **Csavargók eltoloncolása.** Nap-nap után dolgot adnak a fiúmei rendőrségnek azok a munkanélkül nyomorgó emberek, akik pénzhiány következtében nem tudnak innen elmozdulni s ilymódon csak a vagyonbiztonság szenved miattuk. Ma a rendőrök csavargás miatt előállították Sipek Ferenc 18 éves varasdi illetőségű napszámost és Jakics Simon 40 éves sin-i (Dalmácia) illetőségű földmunkást. Mind a kettőt közigazgatási uton szállítják illetőségi helyeikre.

— **Egy baleset halálos következménye.** Megirtuk tegnap, hogy Tucak Jozefin 15 éves leány tegnap epileptikus roham következtében a tüzhelyre esett és súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlen leány este hat órákor meghalt.

— **A meggyilkolt munkás holtteste.** A két késszurással megölt Zuzulich András holttestét tegnap a kórházból a temető halottasházába szállították, ahol ma boncolni fogják s eltemetik.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern higienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. N o v á k Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42, a Corso mozi fölött.

x **Dr Gámán Béla** egyetemi m. tanár diétás gyógyintézete Volosca—Abbazia.

Legujabb!

JÖN A SZINTÁRSULAT.

Tegnapelőtti cikkünk, melyben tudattuk, hogy a kormány nem ad segélyt a szintársulatnak, hogy Fiuméba jöhessen, széles körben kínos megdöbbenést keltett. Velünk egy időben kapta meg az értesítést Polgár Károly szinigazgató is, akitől ma délután 2 órákor ezt a sürgönyt kaptuk:

A Tengerpart szerkesztősége

Fiume.

Kormány elutasításába nem nyugszom. Indokolt kérésünkkel miniszterelnökhöz fordulunk. Kormányzó szeretettel mai napon Budapesten közreműködik. Színészegyesület deputációt szervez. Hétfőn pozsonyi közgyűlés rajongással tárgyalja Fiume—pozsonyi szinivel. Végző esetben legnagyobb áldozatra készen feltétlenül bevonulok társulatommal. Kegyeskedjék részvénytársaságot értesíteni, hogy belső munkálatok idején készen legyenek.

Polgár.

Ebből a sürgönyből örömmel állapítjuk meg, hogy a szintársulat még akkor is bevonul husvét első napján, ha a kormány megmaradna elutasító álláspontján. Valószínű azonban, hogy Wickenburg István gróf kormányzó közbenjárása sikerrel jár és nem kell Polgárnak egyedül meghozni az áldozatot.

Egyben — hivatkozva a fenti sürgönyre — felhívjuk a Fenice színház igazgatóságát, hogy az építkezést a kellő időre fejezze be.

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:

Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6.00 órákor.

Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este 10.23 órákor.

St.—Péter—Trieszt—Pragerhof felé:

Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órákor.

Szem. v.: regg. 5.13.; déli 12.56; d. u. 5.00 órákor.

Vasuti állomási vendéglő Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség, valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít **Kardos József**, vendéglős. (Tel. 10-49.)

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:

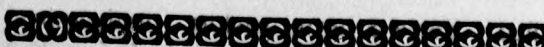
Gyorsv.: regg. 7.15; este 7.54 órákor.

Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órákor.

St.—Péter—Trieszt—Pragerhof felől:

Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órákor.

Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órákor.

Dr. DALMARTELLO ARTHUR

ÜGYVÉD

Via G. Carducci 1. szám

az Adria kávéház felett

MEGNYÍTOTTA ÜGYVÉDI IRODÁJÁT.

Távirat — Telefon.

A hajózási javaslatok.

BUDAPEST, febr. 27. A munkapárt vasárnap este 7 órákor értekezletet tart, melyen a hajózási javaslatot fogja tárgyalni.

ZÁGRAB, febr. 27. A horvát pártkör tagjai legközelebb Budapestre jönnek, hogy részt vegyenek a képviselőháznak azon ülésén, melyen a tengerhajózási szerződéseket tárgyalják. A horvátok több módosító indítványt fognak benyújtani. Főleg azt tartják sérelmesnek, hogy a javaslat a tengerhajózás központjává Fiumét teszi. Ez — a horvátok szerint — kizáróan magyar irányítás alá hajtja a hajózási ügyet. (Hát miként gondolják ezt a horvátok? Természetesen magyar lesz a tengerhajózás. Felreérthetetlenül magyar. — A szerk.)

A horvátok támogatást fognak kérni a válsággal küzdő zenggi horvát tengerhajózási vállalatnak. A tárgyalás folyamán a horvát kivándorlás kérdését is szóba fogják hozni.

Hadik gróf interpellációja.

BUDAPEST, febr. 27. A főrendiház tegnap délutáni ülésén Hadik János gróf interpellált a parlamentári örségnek a delegáció ülésén való alkalmazása tárgyában. A palotaoőrség alkalmazása ellen már tiltakozott a delegáció ülésézésékor is, de most is szövegére hozza a kérdést, mert ez a főrendiházra is tartozik. Rendkívül élesen bírálta a mai kormányzati rendszert és megállapította, hogy a legnagyobb büne a kormányának az, hogy ezt a kárhuzatos rendszert bíráltni sem engedő. Ezért vertek láncot az esküdtbírószágra, ezért rendszabályozzák meg a sajtót, ezért dobálják ki a képviselőházból a palotaoőrökkel az ellenzéki képviselőket. Ez ellen a rendszer ellen a legerélyesebb harcot is jogosnak tartja és tényei ellen a leghatározottabban tiltakozik.

Tisza István válaszában kijelentette, hogy az örségnek a delegációban való alkalmazása a szolgálati utasítás értelmében történt. Utána Hazay honvédelmi miniszter szólt fel, aki a palotaoőrögről szóló törvényt védelmezte. A főrendiház 92 szavazattal 35 ellen tudomásul vette a válaszokat.

Gróf Vignyázó Ferenc interpellálta a miniszterelnököt, mert a román komitéval mint közjogi faktornal tárgyal. A miniszterelnök kijelentette, hogy ez a felfogás téves, mert ő sohasem ismerte el a román komité közjogi faktornak.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, febr. 27. A főrendiház ma délelőtti ülést tartott. Vayrik Béla elnökölt. Jósika Samu báró mindjárt az ülés elején személyes kérdésben szólalt fel. Hadik tegnap az elnökséget is támadta, megvádolván azzal, hogy részrehajló és nem pártatlan, amint kinevezésekor az Estnek adott intervjúban ígerte. Jósika védte az álláspontját és azt mondotta, hogy egy interjú minden szavát nem szabad komolyan venni.

Következett a napirend: az új javaslatok. Prónay Dezső báró szólalt fel, aki igen keményen támadta a kormányt, amely panamán és erőszakon élőködik. Az elnök ezért rendre utasítja.

— **Prónay:** Negyven éve vagyok tagja a főrendiháznak, de még sohasem utasítottak rendre.

Prónay után Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök kezd beszélni. Szólásra jelentkezett még Hadik János gróf.

Elhunyt olasz lapszerkesztő.

TRIESZT, febr. 27. Zuccaro Amian dr. az Il Piccolo című olasz napilap főszerkesztője tegnap negyvenéves korában meghalt. Özvegyet és három serdületlen gyermeket hagyott hátra.

A király unokája Párisban.

TRIESZT, febr. 27. Windischgrätzné Erzsébet főhercegnő tegnap Pólából jövet, innen Olaszországon át Párisba utazott.

Vay Gábor kritikája.

BUDAPEST, febr. 27. Mint megirtuk, a parlamenti őrség három tisztje provokáltatta Vay Gábor grófot, mert ez hausknechtnek nevezte a palotaőröket. Vay Zlinszky Istvánt és Beniczky Ödönt nevezte meg segédeül. Ma délben Roskoványi őrnagy és Artner alezredes, Horvát, Gerő és Bartl megbízottai megjelentek Vaynál és arra kérték, hogy nevezzen meg más segédeket, mert Zlinszkyvel és Beniczkyvel nem tárgyalhatnak.

A debreceni bombamerénylet.

BUDAPEST, febr. 27. A rendőrség a debreceni merénylet dolgában biztos nyomot talált. Valószínű, hogy a tetteseket hamarosan kézrekerítik.

ZÁGRÁB, febr. 27. Az itteni Corso-kávéházban letartóztattak egy gyanús férfit és nőt, akikről azt hitték, hogy Avram és Bugarszky Katalin. Mindkette náluk igazoltak, mely után szabadonbocsátották őket.

DEBRECEN, febr. 27. A rendőrség megállapította, hogy Mandaszeszka és Avram előbb is jártak Debrecenben, de nem követhették el a merényletet, mert a pokolgép nitroglicerin-derivátával volt telve, amely félti időben megfagy s ezért enyhébb időre kellett várni.

DEBRECEN, febr. 27. A Bugarszky Katalin-féle nyom hamisnak bizonyult. A kiewi konzulátus táviratban jelenti, hogy Bugarszky megjelent nála és tiltakozott a gyanúsítás ellen. Ő gyermeke miatt volt Debrecenben. Bugarszky Katalin elutazott Debrecenbe.

BUDAPEST, febr. 27. Ma több színész jelentkezett a főkapitányságon, akik ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy Bugarszky Katalin tévesen kerülhetett az ügybe. Ismerik mint artistanőt, aki soha ilyen ügyekbe nem avatkozott.

BUDAPEST, febr. 27. Nagy Károly detektív főnök ma részletes jelentést küldött Csernovitzból. Megállapította, hogy Avram Todor artista 1911-ben Budapesten is járt. Kérte egy fényképének beszerzését.

BUDAPEST, febr. 27. A rendőrség megszerezte Avram Todor fényképét. Sokszorosították és szétküldték.

CSERNOVITZ, febr. 27. A budapesti detektívek ma Bukarestbe utaztak, hogy a nyomozást ott folytassák.

Huszadfélevesi súlyos börtön.

BECS, febr. 27. A hazaáruló és kémkedő Jandrich Cedomil főhadnagy előtt ma hirdette ki a katonai törvényszék az ítéletet. Eszerint a bűnös katonatiszt 19 é, fél évi súlyos börtönbüntetést kapott, melybe a félevesi vizsgálati fogságot beszámítják. Mikor megmondták neki, hogy jogában áll felebeznit, Jandrich kijelentette, hogy megnyugszik az ítéletben, mert megérdemli. Erre két szuronyos katona visszakisérte a llá-jába.

BECS, febr. 27. A másik Jandrich-fivér fölött ma ült törvényt a kerületi bíróság. Mindjárt a tárgyalás elején elrendelték a hallgatóság kizárását. A kérdések során Jandrich beismeri, hogy kémkedett, de védelmére azt hozta fel, hogy célzatosan téves adatokat szolgáltatott ki Oroszországnak s így ő tulajdonképpen szolgálatot tett a hazának. A zárt tárgyalás lapzártakor még folyik.

Feloszlatott pártszervezet.

KARLOCA, febr. 27. A szerb radikális pártszervezetét államellenes működés miatt ma hatóságilag feloszlatták.

ELADÓ

Matth hálószob butor Marzaz I. műbutorasz-talosnál, Kantrida 144.

A száborból.

ZÁGRÁB, febr. 27. A sabor ülésén dr. Staresevics hosszú beszédet tartott, támadta dr. Frankot, aki a horvát nemzet hátrányára az ellenzék nevében, de ennek tudta nélkül, tárgyal Budapesttel és Béccsel. Staresevics szerint árulója a horvát nemzetnek dr. Stadler semjévi érsek is, akinek minden tette csak a bécsi parancs keresztül-vitele. Dr. Stadler csak azért állította fel azt a tant, hogy csak jó katolikus lehet jó horvát, hogy a katolikus horvátok az ő utmutatása szerint járjanak el politikai téren is. — Délután 2 órakor az elnök fölboszakítja a szónokot és felfüggeszti az ülést délután 5 óráig.

Szerb vasut az Adriához.

BÉLGRÁD, febr. 27. A négyszázmillió költségen tárgyalásai Párisban befejeztettek. Ez összeg elsősorban egy transzhalkáni, az Adriához vezető vasut kiépítésére van szánva. Mivel a vasut kiépítése Szerbiára nézve életkérdés, a vasut építését jövő hó közepén megkezdik és csak majd később fogják Albániától az albán területen épített vasútvonal költségeinek megtérítését követelni.

Béki a német a lengyel.

BERLIN, febr. 27. Eitel Frigyes herceg a poseni lovas ésászárvadászok kommandóját veszi át. E kinevezés kétségkívül dokumentálja a németek bécsiülési szándékát a lengyelekkel.

Ítélethirdetés előtt.

MÁRAMAROSSZIGET, febr. 27. Mint hogy a pörbeszédet befejezték, a bíróság holnap hozza meg ítéletét, melyet kedden, március 3-án déli 12 órakor fognak kihirdetni.

Sztrájk az adó miatt.

VALENCIA, febr. 27. Az új községi adó életbeléptetése következtében tegnap reggel itt proklamálták az általános sztrájkot. Minden üzlet és műhely zárva van. Az utcákon harcolnak. Két petárda is felrobbant, de szerencsére nem tett nagyobb kárt. Rendőrség és esendőrség szétűzte a tüntetőket és sokat körülök letartóztatott.

Doumergue bajban.

PÁRIS, febr. 27. A Perchot-féle határozati javaslat első részének a szenátusban történet elvetése nagy feltűnést kelt. Konzervatív és mérsékelt republikánus körökben meglepődéssel tárgyalják a dolgot és azt a reményt táplálják, hogy a miniszterium, bár nem vetette fel a bizalmi kérdést, nehéz helyzetbe jutott és hogy a szenátusi szavazás hatással lesz a képviselőházban holnapután a kormány pénzügyi politikájáról meginduló interpellációs vitára.

Albániai követünk.

BECS, febr. 27. Limani Löwenthal Henrik dr.-t, a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetség elődigi tanácsosát, az albán udvarhoz kinevezték esászári és királyi követé.

Wied herceg.

TRIESZT, febr. 27. Tegnap éjjel ideérkezett a „Brux“ francia páncélos cirkálóhajó, amely Szmirnából jött és 12 ágyúval van felszerelve. Személyzete 424 emberből áll. A cirkáló, miután szemet vett fel San-Marcoban, horgonyt vetett és ma reggel a kikötőbe ment, ahol az ottlevő osztrák-magyar hajóraj üdvözölte. A francia páncélos bejárja itt Vilmos albán fejedelem megérkezését és elkíséri Durazzóba. A déli hajóraj, mely Scheffler altengemagy vezénylete alatt áll, délben felszedte horgonyait, kiment a tengerre és Lorenzonál meg Rovignónál gyakorlatozott. Négy órakor a hajóraj visszatért a kikötőbe. A trieszti tengerészeti

parancsnok, Kudelka báró ellentengernagy ma reggel a francia hajó parancsnokát meglátogatta.

BERLIN, febr. 27. Vilmos fejedelem 2 napig marad Pétervárott, hol, mint a cár vendége, a téli palotában fog lakni. A cár a fejedelem tiszteletére villásreggelit ad. A fejedelem megbeszéléseket fog folytatni orosz államférfiakkal, hogy velük főleg az albán bank kérdését megbeszélje. Vilmos fejedelem és neje március 5-én indulnak Triestből Durazzóba.

Elfogott amerikaiak.

LONDON, febr. 27. A Times értesülése szerint mr. Spencer, aki mint az amerikai kormány bizalmi embere időzik Elbasszamban, jelenti, hogy ott rablók több amerikai polgárt elfogtak. A rablók öt amerikai Pogradovobé vitték, ott bezárták és kivégzéssel fenyegették őket azért, mert albán nyelven oktatást adtak. Alighanem olyan albánokról van szó, kik Amerikába kivándoroltak és ott a polgárjogot megszerezték.

Vásár a szigetekkel.

KONSTANTINAPOLY, febr. 27. A bizalmas tárgyalások Görögország és a porta között — mint itteni diplomáciai körökben mondják — bizonyos eredményre vezettek. Törökország hajlandó Chios és Mytilene szigeteket átengedni Görögországnak a Dodekanezos fejjében Rodos kivételével s ezenkívül a porta harmadfél millió török fontot fizetne Görögországnak.

TOZSDE.

	febr. 26 zárlat	Mai árt. 11 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	847.75	846.50
Osztrák hitelrészvény	641.25	643.50
4%/-os koronajáradék	82.50	83.40
Osztr.-magy. államvasut	719.50	720.—
Jelzálogbank	450.—	451.—
Lezámitolóbank	529.50	530.—
Hazai Bank	287.—	287.50
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	532.—	536.50
Rimamurányi	671.50	672.—
Salgótarjáni	757.—	759.—
Közuti Vasut	630.—	631.—
Városi Villamos	333.50	333.—
Adria	593.50	—
Déli Vasut	107.—	—
Magyar Cukoripar	2545.—	—
Rizsgyár	3750.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	12.31	12.34
Búza májusra	12.17	12.20
Búza október	11.05	11.05
Rozs áprilisra	9.34	9.33
Rozs októberre	8.64	8.64
Zab áprilisra	7.59	7.59
Zab októberre	7.73	7.63
Tengeri májusra	6.72	6.74
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	640.75	643.—
Magyar hitelrészvény	848.—	848.—
Osztrák magyar államvasut	718.50	721.—
Déli Vasut	—	106.50
Alpesi	844.25	844.—
Skoda	782.50	781.—
Osztr. koronajár.	83.70	—
Fiumei és trieszti értékek: Legutóbbi körök átlagár.		
Fiumei 4%/-os kölcsönkötv.	92.—	—
Banca Fiumana	650.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—	—
Fiumei Népbank	115.—	—
Litorale Bank és Takaréksusák	240.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—	—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1420.—	—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—	—
Magyar Olajgyár	200.—	—
Austro-Americana	305.—	—
Navigazione Libera Triest	633.—	—
Osztrák Lloyd	619.—	—
Stabilimento Tecnico	9825.—	—
Ampela Széspároló Rt.	408.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	538.—	—
„Kerká“ dalmát vízművek r. t.	450.—	—
Spalatoj Portland Cement	380.—	—
Assicurazioni Generali Nap.	958.—	—
Riunione Adriatica	3990.—	—

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

KIADÓ LAKAS,

áll 3 szoba, előszoba, éléskamra és konyhából. Cim: Via Industria 52.

KÖZGAZDASÁG.

A tengerész-nyugdíjtörvény tervezete.

A magyar tengeri hajókon hivatásszerűen alkalmazott személyzet magánjogi viszonyai mindezekig teljesen rendezetlenek. A flotta tengerészkapitányok körének és a hajógépezetek szövetségének sürgetésére ezeknek az ügyeknek jórészt a törvényhozás fogja rendezni és egységesíteni. Honapok óta folytak erről a tárgyalások a hajósvállalatokkal és a tárgyalások eredményeképpen legközelebb már a képviselőház elé kerül a tengerész nyugdíj-törvénytervezet. A tervezet főbb vonásaiban a következő:

A kereskedelmi tengeri hajókon, yachton és halászműveken hivatásszerűen alkalmazott személyzet betegség, baleset- és nyugdíj-biztosítására állami igazgatás alatt álló intézet létesítetik és a biztosítás minden, a hajókon szolgáló magyar állampolgárra kötelező.

Az intézetet jövedelmei a hajósvállalatok nyugdíj-pénztári beolvastandó vagyonának kamatain és a tagjárulékokon kívül: a hajótulajdonosok járuléka, a révügyi szolgáltatásban behajtott mindennemű bírságok, a kikötői illetékeknek tíz százaléka és a hajózási segélyek három százaléka. A tengerészeti és halászati segélyalapokba eddig átutalt összegek egy részét ezután az Állami Tengerészbiztosító Hivatalnak utalják át. Az intézet alapítására 1907 óta a kikötői illetékekből befolyó jövedelem tíz százaléka állandóan szerepel az állami költségvetésben, úgy hogy az intézet létesítésekor már jelentékeny tőke fölött fog rendelkezni. Az intézetnek az idegen nemzetiségű hajókon szolgáló magyar állampolgárok is tagjai lehetnek, azonban kétszeres tagdíjat tartoznak fizetni. A hajótulajdonosok a hajókon alkalmazott személyzet bérének 5%-át fizetik járulékként.

Az állami tengerészbiztosító-intézet betegség esetén egy évig ingyen orvosi gyógykezelést, gyógyszerket, fürdőket, táppénzt, gyermekágyi segélyt és kórházi ápolást ad a két legalacsonyabb fizetési fokozatú tagoknak és szorosan vett családtagjaiknak. A betegsegélyezés és a balesetbiztosítás egyelőre főbb vonásaiban megegyezik a munkás-betegsegélyezés és a balesetbiztosítást szabályozó 1907. évi XIX. törvényekkel alapelveivel.

Harmadévtévi szolgálat után a tengerészek teljes nyugdíjra van igénye, míg a nehéz szolgálatot végző alantás gépszemélyzet huszonnégy év után éri ezt el. Nyugdíjazás kérhető a hatvanadik, illetve az alantás gépszemélyzetnél a negyvennyolcadik életév betöltése címén is.

Érdekes rendelkezés, hogy a szülők,

nagyszülők és unokák, ha eltartásukról tudomásul az illető tengerész gondoskodott, együttesen megkapja az elhunyt nyugdíját.

Az Állami Tengerészbiztosító Hivatal ügyvitelének költségei a tengerészeti köz-igazgatást terhelik. A hivatalnak a segélyek, járadékok és nyugdíjak folyósítása körül ugyanaz a hatásköre lesz, mint az állami munkásbiztosító-hivatalnak. Balesetek vizsgálata alkalmával bírói funkciókat is végez.

Az indokolás szerint a törvénytervezet a magyar hajókon szolgáló külföldiekre ezen aránylag magas állami segéllyel felállítandó és fenntartandó intézet működését nem óhajtja kiterjeszteni. Ezzel az intézkedéssel remélhető, hogy a tengerészeti pályát, melyről az idegen elem eddig a magyart jórészt kiszorította, a magyar állampolgárok részére nyitva lehet tartani.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Február 15-től február 28-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőrangú attrakciók fellépte.

MOZGÓ FÉNYKÉP.

Előadás után kabaré szabad bemenettel.

Velenice

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A gúnya kiállításán dícsérő okmányokkal kitüntetve. SZOBÁK 2 és fél LIRATÓL FELJEBB.

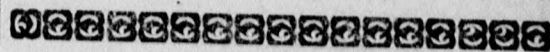
A BÉKÉSGYULAI HAZI HENTESÁRU KIVITEL FIÓKJA FIUMÉBAN

(Tulajdonos: ifj. Balogh József fia) Nagyvásárcsarnok 14. sz. fülke. Telef. 8-67. megnyilt. Eladásra kerülnek a cég kizárólag házilag, magyarosan készített világhírű termékei: füstölt és perzselt hentesárak, u. m. kolbász, sonka, szalonna, zsir, stb. nagyban és kicsinyben.

Lelkiismeretes kiszolgálás

Szabó Antal, üzletvezető.

Tisztességes fiu tanoneul felvétetik.

- o Torretta városrészben jutányos áron o
- o ELADUNK HÁZÉPÍTÉSRE o
- o ALKALMAS TELKEKET o
- o megfelelő építési kölcsönt megszerez- o
- o zük. o
- o Vizvezeték, csatornázás, vilanyvilágítás o
- o Felvilágosításokat adnak alanti o
- o cimen: o
- o Néplakásokat építő r. t. o
- o Via Carlo Goldoni 1, a dohánygyár mö- o
- o gött. Telefon: 10—21. o

Illatszerek, háztartási cikkek, illatos szappanok, arc- és kézápolási cikkek, ruha és :: hajfesték, teák, cacaók, csokoládék :: Általában az összes szakmába vágó cikkek legolcsóbb beszerzési forrása nagyban és kicsinyben

„HEZ” illatszernagyáruház

Budapest, VIII., Kőfargó-utca 7.

24 oldalas illatszert és háztartási árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük. Kereskedők és viszonteladók kérjék nagybani árjegyzékünket.

Vendéglő átadó

Jó forgalmu vendéglő, gyári negyedben, magyarok által látogatva, kedvező feltételek mellett, betegség miatt átadó. Cim a kiadóban.

Mindennemű írásmunkák (fogalmazás, másolás, címirás, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és csinos kivitelben vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán Budapest, VIII., Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az EREDETI MINŐSÉG.

Kapható Fiumében: A. CORTE illatszertárában.

Faraktár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, ácsok, esztergályosok, árboc- és evező készítőik és kádárok részére; hajó, épület s egyéb célokra; fenyő, luc-, jávor-, tölgy-, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építészek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra. Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncim: Pavlović.

Zongora-iskola „Fenice“ bar és kávéház

Uj kurzus nyílik meg, leányok számára a Községi Reáliskola közelében, a Piazza Eneo-n levő Zongora Iskolában. Tandíj havonként Kor. 6.—. Beiratások Polonio-Balbi lovagnál. Tanár: Pallone E. R.

Via Ciotta 3 a Via E. De Amicis sarkán, a Fenice színházzal szemben.

Fényesen berendezett modern helyiség.

Buffet és kitünő konyháju vendéglő a nap minden szakában.

Tulajdonos Spiegel Károly

a Risorgimento kávéház volt tulajdonosa.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butorozott szobák szintén közvetítettek.

Figyelem!!

Elsőrendű bécsi gyárból származó férfi- és női fehérneműek raktára.

Konkurrencián kívüli eladás.

Női ingek kitünő siffon-ból K. 1.30
Női ingek szallagokkal K. 1.90.
Női ingek igen jó vászonból K. 1.96.
Női nadrág siffon-ból K. 1.96, 2.40 és 3.—.

Modern bluzok, bársony és pargetből, legolcsóbb árak mellett.

„AL BUON PREZZO“

(AZ OLCSÓSÁGHOZ)
divatkereskedésben.

Óváros Kobler-tér, az „Abbazia“-mozgófény képszínházzal szemben.

— — MAGYAR KISZOLGALÁS. — —

PECSINEI SZANATORIUM SUSAK-FIUME.

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebeszeti betegségek részére. Lábadózók részére is. Modern berendezés. Kitünő hideg és meleg tengeri fürdők. Műtő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól. Orvos választás tetszés szerint.

Felvilágosításokat nyújt

Telefon 500.

Az igazgatóság,

Táviratok: SANATORIJ - SUSAK.

Felhívom a t. c. hölgyközönség figyelmét

Farsangi ujdonságaimra!

Bál toilette-szövetek, crepon, crêpe de chine, charméuse, voile de soie, stb. a legmodernebb színekben,

Volansok, marquissette, batist, chentilly és tül

Ruhadiszek, a legújabb divat szerint: gyöngybordűrök, applikációk, csipkék, primek stb.

Keztyűk, selyem és bőrkeztyűk, legjobb minőségekben

Harisnyák, monselineből, selyemflórból, minden divatos színben.

Legutolsó Divatujdonságok: Fichü, Jabot, Echarpe, stb.

Női fehérneműk, legszebb kiállításban! Olcsó árak!

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

33 Óceánjáró

33 Óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes szemly- és áruforgalom, Északamerika Dél-Amerika, Kanada, Görögország, Itália és Északafrika felé.

Személyszállítás Newyorkba

Dalmácia, Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo, Algir érintésével a Kaiser Franz Joseph gőzössel február 14-én.

Durazzo v. Valona, Patrasz, Palermo, Algir érintésével a Belvedere gőz. február 21-én. a Martha Washington gőz. február 28-án.

Áruszállítás Buenos-Ayresbe:

Spalato v. Gravosa, Durazzo v. Valona, Nápoly, Barcellona, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo érintésével a Francesca gőzössel február 18-án. Spalato v. Gravosa, Durazzo v. Valona, Nápoly, Barcellona, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével az Alice gőzössel március 4-én.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Kalpić Antal - Fiume

Via Mercato 9 szám.

Telefon 15-58.

(a Nagyvásárcsarnok közelében.)

Eddigi HENTESÁPU-ÜZLETEMET kibővítettem FÜSZER- ÉS CSEMEGEOSZTÁLYLYAL, melyet felszereltem mindennemű elsőrangú árukkal, u. m. KÁVÉ, THEA, KONZERV, MARMELADE, SAJT, MÉZ, stb. árukkal, legjobb minőségben és mindezen cikkekkel a legjutányosabb árakon szolgálhatok. Kérem a m. t. magyar közönség minél gyakrabbi látogatását. Kitünő tisztelettel Kalpić Antal.

A legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

Wagner Hangszer Király
Budapest, József-körút 15. szám. (Telef.)

— A milánói párisi és londoni kiállításon az első díjjal kitüntetve. Hegedű 16

darab felszereléssel 12 korona. — Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona. — Kétsoros hangverseny harmonika 25 korona. — Beszélőgép, hatalmas hang 40 korona. — Csodaréztrombita, erős, 6 korona. — Varázsfuvol, ajándékkal 4 korona. — Javítási szakmühelyek! Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljen a „Wagner“ névre és a 15-ös házszámra!

Caffé - Bar „Eden“

FIUME, Via del Fosso ex Via Giac. Leopardi.

Van szerencsém jelenteni hogy fentti Bar-t átvettem és azt a t. közönség szives figyelmébe ajánlom. Kitünő kávéházi italok, finom likőrök, elsőrendű minőségű sör, meleg és hideg ételek a nap és éj minden órájában, különleges kávé stb. elismert különlegességei helyiségemnek,

Egész éjjel nyitva.
Számos látogatást kér PASCUL OTELLO, üzletvezető.